

Til samtlige kommuner

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00
sim@sim.dk

Sagsnr.
2019-3292

Kommunernes budgetlægning for 2020

Doknr.
137364

Til brug for kommunernes budgetlægning for 2020 udmeldes hermed det statsgaranterede udskrivningsgrundlag samt tilskud og udligning for 2020.

Dato
25-09-2019

Brevets *afsnit 1* omhandler det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og udligningen, og *afsnit 2* indeholder nærmere oplysninger om særlige elementer i udmeldingen af tilskud og udligning. Relevante kontaktpersoner i Social- og Indenrigsministeriet fremgår af *afsnit 3* sidst i brevet.

Oplysninger om visse særtilskud og lånepuljer er allerede udsendt til kommuner, *jf. brev til samtlige kommuner om forventet tidsplan for tilskudsudmelding og ansøgning om særtilskud/lån af 16. september 2019*. Det skal bemærkes, at fristen for ansøgning om særtilskud og lånepuljer er **den 27. september 2019**.

1. Statsgaranteret udskrivningsgrundlag samt tilskud og udligning

Der fremsendes:

1. Tilskudsbogen *Kommunal udligning og generelle tilskud, 2020*, hvor der gives en generel beskrivelse af det kommunale tilskuds- og udligningssystem med beskæftigelsestilskud og andre tilskudsordninger. Der gives endvidere en mere teknisk beskrivelse med regneeksempler mv. I bogens tabeldel er i *samtabel 1, 2 og 3* vist tilskudsopgørelsen for 2020 og i efterfølgende tabeller grundlaget for tilskudsopgørelsen, herunder de garanterede tilskuds- og udligningsbeløb. Tabeldelen indeholder også midtvejsreguleringen af statstilskuddet for 2019. For 2017 har 16 kommuner valgt selvbudgettering, og der foretages derfor efterregulering af tilskud og udligning for tilskudsåret 2017. Tilskudsbogen for 2020 sendes pr. mail og offentliggøres på ministeriets hjemmeside.
2. Kommuner, der vælger at budgettere med eget skøn for udskrivningsgrundlag og folketal, skal foretage en selvbudgettering af de dele af tilskuds- og udligningssystemet, hvor beskatningsgrundlaget og folketallet indgår i opgørelsen. I tilskudsbogen er der nærmere redegjort for valget mellem selvbudgettering og statsgaranti.
3. Tabel over det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommuneskat og kirkeskat for 2020.

4. Regneark med tilskud og udligning for 2020. Kommunen skal for at få vist en oversigt over de statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb for kommunen samt de øvrige dele af tilskuds- og udligningssystemet indtaste eget kommunenummer. Regnearket anvendes endvidere til beregning af selvbudgettering. De afgiftspligtige grundværdier vedrørende produktionsjord og øvrige ejendomme indtastes hver for sig.

2. Nærmere om udmeldingen af tilskud og udligning

2.1. Statstilskuddet for 2020

Statstilskuddet (bloktilskudspuljen) for 2020 er fastsat til i alt 64,0 mia. kr., *jf. aktstykke 162 af 24. september 2019*.

Af det samlede statstilskud går 50,6 mia. kr. til finansiering af landsudligningen, 7,1 mia. kr. til udligningstilskuddet til kommuner med højt strukturelt underskud, 0,3 mia. kr. til finansiering af særtilskudspuljen efter *udligningslovens § 17* og 5,9 mia. kr. fordeles i forhold til kommunernes indbyggertal, *jf. tabel 1*.

Tabel 1	
Fordelings af statstilskud 2020 – foreløbig tilskuds- og udligningsopgørelse for 2020	
	Mio. kr.
Bloktilskud ifølge Finansudvalgets aktstykke, <i>jf. aktstykke 162 af 24. september 2019</i>	63.967,8
Heraf:	
– Tilskud vedrørende landsudligningen	50.571,3
– Tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud	7.139,4
– Tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår	318,4
– Statstilskud i alt til fordeling efter indbyggertal	5.938,7
– Heraf betinget bloktilskud vedrørende service- og anlæg	4.000,0

2.2. Tilskud efter § 17 til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår

Særtilskudspuljen efter *udligningslovens § 17* udgør for 2020 318,4 mio. kr. Puljen fordeles efter kriterier for lavt beskatningsgrundlag og objektive kriterier for demografiske udfordringer i form af faldende indbyggertal og en stigende andel af ældre borgere, strukturelle udfordringer i form af lav befolkningstæthed og store afstande og beskæftigelsesmæssige udfordringer i form af et svagt arbejdsmarked som følge af forholdsvis få arbejdspladser i kommunen og forholdsvis store afstande til den nærmeste større by.

Puljen fordeles i forhold til indbyggertallet for de kommuner, der efter disse kriterier modtager tilskud i det enkelte år.

Fordelingen af puljen for 2020 fremgår af denne tilskudsudmelding. Puljen er fordelt af social- og indenrigsministeren efter de ovennævnte kriterier. Kommunerne skal således ikke søge om tilskud efter denne pulje.

2.3. Overgangsordning for 2019 og 2020 for visse kommuner med tab som følge af revision af uddannelsesstatistikken

I 2018 blev der etableret en overgangsordning for de kommuner, der fra 2019 vil få tab som følge af den revision af uddannelsesstatistikken, som blev gennemført i 2017. Med overgangsordningen kompenseres disse kommuner fuldt ud for tabet i 2019 og 2020.

En kommunes tilskud fra ordningen i 2020 vil *ikke* være betinget af, at kommunen ikke forhøjer den samlede skat. Det skal ses i sammenhæng med, at der i aftalen om kommunernes økonomi for 2020 er aftalt en ramme til, at nogle kommuner kan sætte skatten op inden for en samlet uændret kommunal skat, *jf. afsnit 2.11.*

Der skal ikke ansøges om tilskud efter overgangsordningen.

2.4. Overgangsordning for 2019 og 2020 for kommuner med tab som følge af opdatering af det aldersbestemte udgiftsbehov

På *finansloven for 2019* blev der afsat 707,1 mio. kr. årligt i 2019 og 2020 til en ekstraordinær overgangsordning til de kommuner, der får mindre i udligning som følge af en opdatering af det aldersbestemte udgiftsbehov.

Tilskud fra overgangsordningen i 2020 vil *ikke* være betinget af, at den enkelte kommune ikke sætter skatten op i 2020. Det skal ses i sammenhæng med, at der i aftalen om kommunernes økonomi for 2020 er aftalt en ramme til, at nogle kommuner kan sætte skatten op inden for en samlet uændret kommunal skat, *jf. afsnit 2.11.*

Der skal ikke ansøges om tilskud efter overgangsordningen.

2.5. Tilskud til en værdig ældrepleje

Som led i *Aftale om finansloven for 2016* blev der afsat 1.000 mio. kr. årligt fra 2016 og frem til en værdig ældrepleje med henblik på, at ældre borgere får en værdig pleje og omsorg. Midlerne er i årene 2016 til 2019 udmøntet som en statslig pulje under Sundheds- og Ældreministeriet og fordelt efter en demografisk nøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. De afsatte midler er administreret som et øremærket tilskud, hvor kommunerne har skullet indsende en redegørelse for det forventede brug af midler og efterfølgende med et revisionspåtegnet regnskab redegøre for, at midlerne er anvendt som forudsat.

Fra 2020 er de afsatte midler omlagt til særtilskud under Social- og Indenrigsministeriet. Midlerne tildeles således som et generelt tilskud. For 2020 udgør tilskuddet 1.062,3 mio. kr. Tilskuddet fordeles efter en demografisk nøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

2.6. Tilskud til bekæmpelse af ensomhed

Som led i *Aftale om finansloven for 2019* blev der afsat 100 mio. kr. til at understøtte kommunernes arbejde med at opspore ensomme ældre og bekæmpe ensomhed, tab af livsmød, sorg og selvmord blandt ældre borger, herunder med inddragelse af civilsamfundet.

Midlerne for 2019 er overført til Social- og Indenrigsministeriet ved *aktstykke nr. 125 af 25. april 2019*. Tilskuddet fordeles på baggrund af nøglen i tilskuds- og udlignings-systemet for udgiftsbehovet for ældreområdet for 2019. Tilskuddet udgør 100,0 mio. kr. for 2019 og afregnes i forbindelse med midtvejsreguleringen af statstilskuddet for 2019.

Tilskuddet for 2020 udgør 101,4 mio. kr. og fordeles efter den demografiske fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet for 2020.

2.7. Ansøgning om frigivelse af deponerede midler efter § 15 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner

Efter reglerne i *udligningslovens § 15* reduceres den enkelte kommunes statstilskud i forbindelse med salg af forsyningsvirksomheder med et beløb svarende til enten 40

pct. eller 20 procent af rådighedsbeløbet/nettoprovenuet inkl. forrentning, hvis kommunen vælger at deponere restbeløbet.

Det deponerede beløb kan reduceres med Social- og Indenrigsministeriets godkendelse, såfremt kommunen ekstraordinært nedbringer sin langfristede gæld, eller såfremt kommunen har ledig låneramme.

Ansøgning om frigivelse af deponerede midler indtastes via <https://www.indtast.dk> (bemærk https, som indikerer, at der er tale om en sikker internetside).

Praktiske oplysninger om www.indtast.dk findes i *boks 1*.

Boks 1

Praktiske oplysninger om [indtast.dk](http://www.indtast.dk)

Ved ansøgning skal brugernavne og kodeord anvendes. Når brugernavn (ansøg****) og kodeord (7 tal) er indtastet trykkes "Logon". Navn på ansøgningsskema er FrigivDep_2019.

Kommunens brugernavn er "ansog" efterfulgt af kommunenummer.

Som eksempel skal Københavns Kommune anvende brugernavnet "ansog101"

Kodeord er sendt den 16. september 2019 i forbindelse med ansøgninger om lånedispensation og ansøgninger om særtilskud for 2020.

De indtastede oplysninger gemmes i ministeriets database, når der trykkes "Send". Efterfølgende ændringer i ansøgningen kan løbende ses og gemmes ved at trykke "Send". Hvis der ønskes et print af det indtastede, kan der med fordel trykkes "Vis" før udprint.

Den endelige indtastning/ansøgning godkendes ved at trykke "Godkend", hvorefter det indtastede ansøgningsskema vises i en udskrivningsvenlig udgave med dato- og underskriftslinje nederst. Denne udgave kan herefter udskrives og underskrives med dato som intern kvittering og dokumentation for ministeriets modtagelse af ansøgningen.

2.8. Det kommunale beskæftigelsestilskud

Der ydes årligt et beskæftigelsestilskud til kommunerne.

Reglerne om beskæftigelsestilskuddets sammensætning findes i *lov om kommunal udligning og generelle tilskud, § 23 a og b*. Beskæftigelsestilskuddet består af et grundtilskud og et merudgiftsbehov. Det samlede beskæftigelsestilskud for kommunerne under ét svarer til de samlede forventede kommunale nettoudgifter til forsikrede ledige i året.

I året forud for tilskudsåret opgøres det foreløbige beskæftigelsestilskud, som for 2020 udgør 10,3 mia.kr. Heraf udgør grundtilskuddet 11,2 mia. kr., og merudgiftsbehovet udgør -930,1 mio. kr.

I tilskudsåret midtvejsreguleres tilskuddet på baggrund af et opdateret skøn for udviklingen i kommunernes udgifter.

I året efter tilskudsåret efterreguleres tilskuddet på baggrund af en opgørelse af de faktiske kommunale udgifter omfattet af beskæftigelsestilskuddet på grundlag af de kommunale regnskaber. Opgørelsen sker for hver landsdel.

Hertil kommer et særligt tilskud (forsikringsordning) for kommuner med en særlig stor negativ udvikling i ledigheden. Dette tilskud afregnes samtidigt med midtvejsreguleringen og efterreguleres ikke.

Efter de generelle regler beregnes grundtilskuddet én gang for alle ved udmeldingen af foreløbigt tilskud i året inden tilskudsåret, således at midtvejs- og efterregulering alene omfatter merudgiftsbehovet.

Følgende reguleringer vedrørende beskæftigelsestilskud indgår i denne udmelding:

- -140,2 mio. kr. i endelig efterregulering af det kommunale beskæftigelsestilskud for 2018
- -243,2 mio. kr. i midtvejsregulering for 2019
- Særlig tilskudsordning i forbindelse med opgørelsen af det kommunale beskæftigelsestilskud for 2019

Reguleringerne afregnes i de sidste tre måneder af 2019.

Særlig tilskudsordning (forsikringsordning)

Der ydes et særligt tilskud til kommuner, hvor udviklingen i bruttoledigheden for dagpengemodtagere og modtagere af midlertidig arbejdsmarkedsydelse (ledige og aktive-rede) i perioden 1. kvartal 2018 til 1. kvartal 2019 ligger mere end 5 procentpoint over udviklingen i landsdelen som helhed.

Samtlige kommuner bidrager til den særlige tilskudsordning i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede befolkningstal.

For 2019 udgør det samlede tilskudsbeløb 22,4 mio. kr. Afregningen finder sted i de sidste tre måneder af 2019.

2.9. Grundbidrag på udviklingsområdet

Med hensyn til kommunernes udviklingsbidrag er dette for 2007 fastsat ved lov til 110 kr. pr. indbygger, og var med de årlige pris- og lønreguleringer vokset til 135 kr. pr. indbygger for 2019. I forbindelse med forenkling af erhvervsfremmesystemet med virkning fra 2019 blev udviklingsbidraget for 2019 fastsat til 109 kr. pr. indbygger, *jf. lov nr. 1518 af 18/12 2018*. For 2020 udgør udviklingsbidraget 112 kr. pr. indbygger. Forskellen mellem det oprindeligt fastsatte bidrag for 2019 på 135 kr. pr. indbygger og det nye bidrag på 109 kr. pr. indbygger vil blive reguleret i forbindelse med midtvejsreguleringen for 2019.

Til fastsættelse af det samlede udviklingsbidrag fra kommunen til regionen anvendes Social- og Indenrigsministeriets skøn for kommunens folketal pr. 1. januar 2020.

Reglerne om fastsættelsen af udviklingsbidrag fra kommunerne fremgår i *lov om regionernes finansiering, §§ 7-12*.

De nærmere regler om afregningen af udviklingsbidrag for 2020 er fastsat i bekendtgørelse om opgørelse og afregning af tilskud og bidrag til regioner for 2020. Efter reglerne i bekendtgørelsen indberetter regionerne størrelsen af udviklingsbidrag til Social- og Indenrigsministeriet, som afregner tilskuddene fra kommunerne til regionerne med 1/12 hver måned i tilskudsåret.

2.10. Ekstraordinært finansieringstilskud

Det indgår i *aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2020*, at der i 2019 ydes et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 mia. kr.

Tilskuddet fordeles på følgende måde:

- 1,5 mia. kr. fordeles som grundtilskud til alle kommuner fordelt efter indbyggertal
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud pr. indbygger over landsgennemsnittet
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag (statsgarantien) under 183.900 kr. pr. indbygger

Fordelingen af tilskuddet indgår i nærværende tilskudsudmelding.

2.11. Ramme på 200 mio. kr. til skatteforhøjelser og tilskud til skattnedsættelse

Det indgår i *aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2020*, at nogle kommuner skal have mulighed for at forhøje skatten inden for en ramme på 200 mio. kr. Ordningen indebærer, at kommunerne kan søge Social- og Indenrigsministeriet om fritagelse for en eventuel individuel sanktion som følge af en samlet kommunal skatteforhøjelse for 2020.

Der vil ved fordelingen af puljen blive lagt vægt på følgende forhold:

- *Driftsmæssig ubalance*, hvor den driftsmæssige balance defineres som forskellen mellem kommunens driftsudgifter på det skattefinansierede område og kommunens nettoindtægter fra skatter, tilskud, udligning og renter.
- *Udgiftspres fra demografiske forskydninger*, herunder særligt som følge af høj vækst i antal børn og/eller ældre.
- *Udgiftspres på overførselsområdet* som følge af udviklingen i udgifter til blandt andet førtidspension og kontanthjælp.
- *Udfordringer i forhold til den kommunale indtægtsside*, herunder skatteindtægterne.
- *Strukturel ubalance i kommunens økonomi i øvrigt.*

Forudsætningen for ordningen er, at andre kommuner sætter skatten tilsvarende ned. For at understøtte dette etableres der en tilskudsordning til de kommuner, som nedsætter skatten i 2020. Tilskudsprocenten kan højst udgøre 75 pct. af provenuet i 2020, 50 pct. i 2021 og 2022 og 25 pct. i 2023. Hvis der gennemføres skattnedsættelser på over 200 mio. kr., nedsættes tilskudsprocenten. Der skal ikke søges om tilskud til skattnedsættelse.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at hvis der for 2020 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der i medfør af gældende lov ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen. De kommuner, der på forhånd har fået en andel af rammen for skatteforhøjelser, og som vedtager en skatteforhøjelse i overensstemmelse hermed, vil blive friholdt for en eventuel individuel modregning som følge af en samlet skatteforhøjelse.

Ansøgningsfrist

Ansøgningerne om andel af puljen til skatteforhøjelse skal være Social- og Indenrigsministeriet i hænde **senest den 1. oktober 2019**. Ministeriet vil give svar på ansøgningerne **den 7. oktober 2019**.

Ansøgning sendes ved mail til skatansogninger@sim.dk.

2.12. Tilskud til nedsættelse af færgetakster

Der ydes tilskud til nedsættelse af færgetakster for godstransport til og fra øer, *jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, § 21 a*. Tilskuddet ydes til kommuner med mindre øer og til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune. Private færger kan modtage tilskud gennem en kommune. Det samlede tilskud i 2020 udgør i alt 38,5 mio. kr.

Der ydes endvidere tilskud til nedsættelse af færgetakster for biler, passagerer m.v. til og fra visse øer, *jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, § 21 b*. Tilskuddet ydes til kommuner med mindre øer og til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune. Private færger kan modtage tilskud gennem en kommune. Det samlede tilskud i 2020 udgør i alt 90,4 mio. kr.

Som led i en justering af de to tilskudsordninger til nedsættelse af færgetakster er der fastlagt en ny fordelingsnøgle på passagerområdet, ligesom der er etableret en særlig godsordning for Mandø. Endvidere er der tilført yderligere 5,3 mio. kr. årligt til tilskudsordningen på passagerområdet fra 2019, *jf. lov nr. 513 af 1. maj 2020 om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner*. Der henvises til Social- og Indenrigsministeriets orienteringsskrivelse af 28. august 2019 til de kommuner, der er omfattet af de to tilskudsordninger.

2.13. Nye regler om nedsættelse af statstilskuddet som følge af indtægter fra parkering

Folketinget vedtog den 4. juni 2018 lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner som følge af indtægter fra parkering, *jf. lov nr. 699 af 8. juni 2018*.

I 2019 foretages der afregning af nedsættelsen af statstilskuddet som følge af indtægter fra parkering for 2018 efter de hidtil gældende regler.

I 2020 vil der ske afregning af nedsættelsen af statstilskuddet som følge af indtægter fra parkering for 2019 efter de nye regler. Social- og Indenrigsministeriet vil senest i starten af 2020 orientere nærmere om indberetning af oplysninger om kommunernes indtægter fra parkering for 2019 og om kommunernes omkostninger til afskrivning og forrentning af parkeringsanlæg.

3. Kontaktpersoner i Social- og Indenrigsministeriet

Hvis der skulle være spørgsmål til ovennævnte forhold, kan der rettes henvendelse til nedennævnte kontaktpersoner i Social- og Indenrigsministeriet, *jf. tabel 2*.

Tabel 2

Oversigt over kontaktpersoner i Social- og Indenrigsministeriet

Emne	Kontaktperson	Telefon	e-mail
Statsgaranti, tilskud og udligning	Nils Majgaard Jensen	72 28 25 73	nmj@oim.dk
	Bjarne Simonsen	72 28 25 71	bs@oim.dk
Beskæftigelsestilskud	Kristian Horsfeldt Jensen	72 28 25 78	kje@oim.dk
Ramme til skatteforhøjelse og tilskud til skattenedsættelser	Lars Døssing	72 28 25 68	ldss@oim.dk

Med venlig hilsen

Dorte Lemmich Madsen